

**[Agerschou]**

der knytter sig til visse storbyer, uafhængigt af hvor de geografisk befinder sig og i hvilken national sammenhæng de indgår. Man kan faktisk opstille et katalog over identiske problemer i storbyerne som f.eks. en voldsom boligmangel, utilstrækkelige offentlige faciliteter, et stærkt overbelastet miljø, voksende trafikproblemer, massive sociale problemer – for blot at nævne nogle stykker. Der er i disse byer tale om en udvikling, hvor en ophobning af uløste problemer bevirker, at der opstår en selvforstærkende tendens, en nedadgående spiral med stadig flere og drøjere opgaver, som der ikke rigtig bliver gjort noget ved.

Det siger sig selv, at der skal gøres en helt ekstraordinær indsats, hvis udviklingen i en by, der er ramt af storbysyndromet, skal vendes, men det kan lade sig gøre, hvis viljen hos alle de implicerede er til stede.

København er klart et eksempel på en by med storbysyndromet, og der er ikke skabt rammer og muligheder for en ekstraordinær indsats. Næsten daglig ser vi nye eksempler på Københavns fysiske og sociale forfald. Et par af de nyeste er den blyforgiftede overfladejord, der sandsynligvis medfører en alvorlig sundhedsrisiko for børn, samt kommunens forsøg på at overflytte arbejdsløse kontanthjælpsmodtagere i bundter til førtidspension.

Vi mener ikke, at diverse borgerlige regeringer har haft forståelse for, hvilke grundlæggende problemer København er ude i, og hvilken kraftanstrengelse der skal til, hvis udviklingen skal vendes. Man har ofte henvist til et centralistisk og bureaukratisk bystyre som årsag til problemerne. At Københavns beslutningstagere har fungeret betonagtigt og stivnakket, er efter vores opfattelse ubestrideligt, og det har ikke gjort tingene nemmere; men det kan aldrig være en hovedforklaring, det viser alene den kendsgerning, at situationen er tilsvarende i mange af de andre store byer overalt i verden.

Efter vores opfattelse skal der en helt ekstraordinær indsats til, og med forespørgslen ønsker vi at få belyst, om regeringen er indstillet på at medvirke til denne indsats, eller om man som hidtil blot vil bede København om stort set at seje sin egen sø.

*Besvarelse*

**Indenrigsministeren (Thor Pedersen):**

Når Københavns Kommunes økonomiske

situation skal vurderes, må man gøre sig klart, at der i hovedstadsområdet gennemføres en kraftig udligning af forskellene i kommunernes beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Formålet med de kommunale udligningsordninger er at give kommunerne mere lige muligheder for at løse deres opgaver.

Forskelle i beskatningsgrundlaget pr. indbygger udlignes med 90 pct. i hovedstadsområdet, og det betyder for Københavns Kommune, at beskatningsgrundlaget pr. indbygger, der ligger 2 pct. over landsgennemsnittet, ved denne udligning hæves til 13 pct. over gennemsnittet for kommuner uden for hovedstadsområdet. Københavns Kommune får hermed skatte- og udligningsindtægter, der ligger væsentligt over gennemsnittet, og virkningen af, at mange arbejder i København og bor og betaler skat i andre kommuner, modsvares af, at omegnskommunerne betaler betydelige udligningsbeløb til København.

Forskelle i kommunernes udgiftsbehov udlignes tilsvarende ganske kraftigt i hovedstadsområdet, nemlig med 60 pct. mod 35 pct. i resten af landet. Der tages herved højde for de udgiftsbehov, der følger af, at Københavns Kommune f.eks. har mange ældre, men forholdsvis få børn i den skolepligtige alder. På det amtskommunale område udlignes forskelle i såvel beskatningsgrundlag som udgiftsbehov med 85 pct.

Ved opgørelse af en kommunes udgiftsbehov er der ud over indbyggertallet i de forskellige aldersgrupper medtaget en række såkaldte sociale kriterier såsom børn af enlige forsørgere, antal fuldtidsledige og et særligt boligkriterium, der tager hensyn til antallet af ældre, utidssvarende boliger og antallet af nye udlejningsboliger.

Disse særlige sociale kriterier anvendes som indikatorer for sociale udgiftsbehov. De sociale kriterier er i øvrigt tillagt en større vægt i beregningen af udgiftsbehov, end de statistiske analyser berettiger. Dette giver Københavns Kommune en særlig indtægt på 680 mio. kr. i 1989, og der er bl.a. på denne måde taget højde for de særlige sociale udgifter i Københavns Kommune, der følger af den særlige boligsammensætning, familiestruktur og de tunge sociale opgaver, der også påhviler Københavns Kommune.

I alt betaler andre kommuner og amtskommuner i 1989 mere end 2 mia. kr. til Køben-